## PAM SANDE

GUTNIUS Lu 19:28-40

Akar dapanim: Gumazir Ekiamin ziamin izim, God deragh a damu.

# Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Iesus akar isin zuim gamigha givagha, uan darorim gamua tuavir Jerusalemin ghuzim ghuavanadi.

Iesus Betfage ko Betanin boroghin oto, mighsiam Oliv gisin. Egha uan suren gumazir pumuning amaga, kamaghin aningin migei, "Gua nguibar munagh itimin mangi. Gua nguibar kamin mangi gantima donkin igiar mam me a ikezima, a iti. Gumazitam dughiatamin a gaperaghava aruizir puvati. Gua an benim firighiva donki inigh kagh izi. Tav kamaghin guan azaragham, 'Gua tizim bagha donkin kam firi?', eghti gua suam, 'Ekiam ingangarim an iti.'"

Egha Iesus aning amadazima aning ghua garima, biziba bar moghira Iesus mikemezi moghin iti. Ezi aning donkin benim firima, an ghuaviba aningin azara, "Gua tizim bagha donkin benim firi?" Ezima aning kamaghin a migei, "Ekiam ingangarim an iti."

Egha aning donki inigha Iesus bagha izi. Egha aning uan azenan azuir korotiar ruariba donki gisin da ghuani. Egha aning Iesusin akurazima a donki gisin apera. A donki gaperagha zuima, gumazamiziba uan korotiar ruariba suava tuavim mighuari. A iza danganir tuavir Olivin mighsiamin ghuaghirimin boroghin izima, an gin aruir darazi me God amizir mirakelbar ganighava da bagha bar akongegha pamtem Godin ziam fe. Me kamaghin araghasi, "God uan ziamin atrivim amada! God deravira a damu! Navir amirizim Godin Nguibamin iti. Ia Godin ziam fi!"

Ezi Farisin marazi gumazamizir kabar tongin ikia, kamaghin Iesus migei, "Tisa, ni uan suren gumazibav kimtima, me nimira iki! Me kamaghin mikiman marki!" Ezi a kamaghin migei, "Ki ia migei, me nimira ikitima dagiaba uari araghasam!"

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

#### 1. RIT Ais 50:4-7

Akar dapanim: Dughiar me na dipova nan guam giparim, ki uan guam isa men modozir puvat.

## Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God, uan akabar igharaz darazir sure damuamin fofozir aghuimin na gami.

Ezi ki suren gumazimin akam inigha, egh gumazamizir amiragha avughsasava amibar deraghvira men sure damuva gavgavim me daningam.

Egha zurara mizarazibar a na gaghuri, ki dikava a nan sure gamir migirigiaba baraghasa bar akonge.

Ikiavira Itir God, en Ekiam, uan akam baraghasa nan kuarimning kuizi, ki an akam batoghezir puvati.

Egha ki akirim ragha a gasarazir puvati.

Kɨ pura uan akɨragharim gumazibar taghizɨ me aghorimɨn nan akɨragharim mɨsogha, nan ghuamasɨziba gekua da asi.

Egha akar ikurabar na migeima ki men gari, me nan guam gipari, ezi ki uan guam men modozir puvati.

Guizbangira, Ikiavira Itir God nan gara nan akurvasi, kamaghin, men akar kurar katam na abirazir puvati.

Kɨ fo, kɨ amir ingangarir kam bagh aghumsɨzim inighan kogham, kamaghɨn, kɨ gavgavim uabɨ ganɨga egha uan ingangarim gami.

Kar Godin Akam.

## SAM

Sam 22:8-9, 17-20, 23-24

# Ia akam ikaragh: Nan God, ni masa na ataki.

Gumaziba bar nan gara, akaba na gasa, mizeba onga na garigha, uan dapaniba roi. Me ghaze, "Ni Ikiavira Itir God nighnizir gavgavim an iti.

A manmaghsua nin akuragha ua ni inizir puvati?

God ni gifongegha ni bagha bar akongegha, manmaghsua nin akurazir puvati?"

# Ia akam ikaragh: Nan God, ni masa na ataki.

Gumazir kuraba bar na ekiarugha gifa, mati afiaba asizim bar an okarigha gifa. Me nan suemning ko dafarimning ginivaghasi. Nan aghariba bar azenim girezi, gumazir kaba nan ganigha na dipova bar akonge.

# Ia akam ikaragh: Nan God, ni masa na ataki.

Me nan korotiaba tuiragh uarira uari daningasa, da bagha satu gikararai.

O Ikiavɨra Itir God, nɨ nan saghon ikian markɨ. Nɨ nan akurvazir gumazim, nɨ zuamɨra izɨ nan akuragh.

# Ia akam ikaragh: Nan God, ni masa na ataki.

Ki uan adarazir tongin iki nin ziamin gun me mikimam.

Ki gumazamiziba uari akuvamin danganimin ki men tongin iki nin ziam fam. Ki kamagh mikim suam,Ia Ikiavira Itir Godin atiatia an apengan iti darasi, ia an ziam fi.

Ia Jekopin ovavir boriba, ia ziar ekiam a daning. Ia Israelia, an damazimin tugh an atiating an ziam pirafi.

#### Ia akam ikaragh: Nan God, ni masa na ataki.

#### 2. RIT Fl 2:6-11

Akar dapanim: Iesus uabɨra uabɨ abɨragha gumazimɨn oto. Kamaghɨn God a fegha bar pɨn anefa.

# Akar kam, akinafarir Pol Filipain gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

A guizbangira God, egha an arazir Godin min itimin suighasa nighnizir puvati. Bar puvati. A uabi arazir kam bar anetegha, egha pura ingangarir gumazir kɨnimɨn mɨn oto. A nguazir kamin gumazimin otozi gumazamiziba an garima, a guizin gumazimin iti. Egha a uabi dikabiragha egha Godin akam baregha bar an gin ghua dughiar an aremezim. Guizbangira a gumazir bar kuramin mirara, a ter ighuvimin areme. Ezi bizir kam bagha God Iesus fegha a isa bar pin aneti. Egha God ziar bar aghuir mam a ganingi, ezi ziar kam a bar ziabagh afira. God kamaghin ifonge, Godin nguibamin itiba ko

nguazir kamin itiba ko nguazimin apengan itiba, me bar moghira Iesusin damazimin uan tevibar pirighiva egh an apengan ikiva an ziam fam. Egh me bar azenan an gun kamaghin mikim suam, "Krais Iesus, an Ekiam!" Eghiva tuavir kamra, me ziar ekiam God en Afeziam daningam. God kamagh sua, ziar bar aghuir kam Iesus ganingi.

Kar Godin Akam.

#### **WELKAMIM GUTNIUS**

Ekiam Krais Iesus, e nɨn iziam fa iziar ekiam nɨ ganɨdi.

Karais bar uabi abiragha Godin akabar gin ghuavia temer ighuvimin areme. Bizir kam baghavira God Iesus fegha a isa pin mar anefa. Egha God iziar ghuir mam a ganingi, ziar kam a ziaba bar dagh afira.

Ekiam Krais Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

# GUTNIUS (longpela Rit) Lu 22:14-23:56

(S = Stori; J = Jisas; W = wanwan man o meri; O = Olgeta)

# Kar, Krais Iesus mizazim inigha aremezir eghaghanim, Luk an osiri.

- S: Ezi damamin dughiam otozi, Iesus uan aposelba ko me dagher dakozimin min apiaghav iti. Egha a kamaghin me migei,
- J: "Kɨ guizbangɨra ia mɨgei, kɨ ua God Israelbagh Itazir Dughiamɨn isamɨn dagher katam rameghan kogham. Kamaghɨra ikɨ mangɨ, God Bizibagh Ativamin Dughiamɨn otogham. Kamaghɨn amizɨma kɨ ia ko isar kam ramasa bar ifonge. Egh kɨ gɨn mɨzazim iniam."
- S: Egha Iesus wain apir itarim inighava Ekiam minabagha kamaghin migei,
- J: "Kɨ ia mɨgei, kɨ uam wainɨn ovɨzimɨn dɨpar katam raman kogham, kamaghɨra ikɨtɨma God Bizibagh Ativamin Dughiam otogham. Kamaghɨn, ia kagh a inigh ia uari danɨng."
- S: Egha a bret inigha, Ekiam minabagha anebighava me ganiga kamaghin me migei,
- J: "Kar nan nivafizim, \*ki ia bagha aneningi. Ia anemi, na ginighnigh."
- S: Me amegha givazima, ezi kamaghira a wainin apir itarim inighava kamaghin migei,
- J: "Itarimin aven itir wainin kam, an Akar Dikirizir Gavgavir Igiam, ki uan ghuzimin a gamizima, a ia bagha iri. Eghti ia gan, dafarir na inighiva gumazir kurabar dafarim darigham, a kara na ko dakozim gaperaghavti. Eghti Gumazibar Borim tuavir Afeziam faragha a bagh atizimin gin mangam. Ezi gumazir a inigha gumazir kurabar dafarim gatizim, gumaka, a bar ikuvigham."
- S: Ezi me akar kam baregha uarira uarir azangsisi,

- O: "Tina bizir kam damuam?"
- S: Egha aposelba uari adogha ghaze, tinara en faragham? Ezi Iesus kamaghin me migei,
- J: "Kantrin Igharazir Gumazibar atriviba, me uan gavgaviba ko ziaba fava, arazir kuraba gumazibagh amuava, egha kamaghin migei 'E gumazibar akurvasi.' Ia kamaghin damuan marki. Gumazir ian torimin ikia ian faragha zuim, a uabi apengan ikiva, borimin min uabi arigh. Ezi gumazir ian faragha zuim, ian ingangarir gumazimin min iki. Tinara ekefe, gumazir pura dagher dakozimin aperaghav itim o gumazir dagheba anidim? Gumazir pura dagher dakozimin aperaghav itim. Ezima ki ian torimin ikia mati ian ingangarir gumazim. Ki osimtiziba aterima ia na ko iti. Kamaghira nan afeziam Atrivimin min na atizima, ki uaghan atrivibar min ia arighasa. Eghti nan atrivir dughiamin aven ia na ko atrivimin dabirabir aghuaribar apiaghiva Israelbar anabar 12 plan ganam."
- S: Egha Iesus kamaghin Pita migei,
- J: "Saimon, Saimon, Satan nin nighnizir gavgavim tuisigh a gifoghasa, Godin azara. Ezi ki ni bagha Afeziar Ekiam ko mikemegha gifa, nin nighnizir gavgavim irighan kogham. Egh ni uamategh na bagh iziva, egh uan aveghbuaba gavgavim me daning."
- S: Egha Pita kamaghin migia ghaze
- W: "Ekiam, ki ni ko kalabusin mangam o aremeghasa ifuegha iti."
- S: Ezi Iesus kamaghin Pitan akam ikara,
- J: "Ki ni migei, ni datirighin dughiar pumuning ko mikezimin mikim suam, ni na gifozir puvati, eghti tuarim maghirama akam."
- S: Egha Iesus kamaghin uan suren gumazibar azara,
- J: "Kɨ dughiar kamɨn ia amadagha bizir kataba sara ia amadazir puvatɨ, dagɨaba azuir mɨtariba koma ruagha aruir mɨtariba koma dagarir asuaba. Ezɨ ia bizitamɨn otevez, o puvatɨ?"
- S: Ezi me kamaghin migia ghaze,
- O: "Puvati."
- S: Ezi a kamaghin me migei,
- J: "Eghti ia datirighin uan dagiar mitariba ikiva, da inigh, egha ruagha aruir mitariba ikiva, uaghan da inigh. Eghti ia midorozir sababa puvatighiva, ia uan initam amadaghiva tam givesegh. Kamaghin Godin Akinafarim ghaze, 'Gumaziba an gara ghaze, a gumazir kuram.' Ki ia migei, bizir kaba na bativam. Are, Afeziar Ekiamin akinafarim osirizir moghin biziba na bativavira iti."
- S: Ezi me migei,
- 0: "Ekiam, ni gan. E midorozir sabar pumuning kagh iti."
- S: Ezima a kamaghin me migei,
- J: "A gifa."

- S: Egha Iesus nguibar ekiam, Jerusalem, ategha, Olivin mighsiam bagha zui. A zurara ami moghin. Ezi an suren gumaziba an gin zui. Egha me danganir kamin otivigha a kamaghin me migei,
- J: "Ia uari bagh God ko mɨkɨm. Eghtɨma osɨmtɨzir ekiar kam ia damutɨma, ia ireghan kogham."
- S: Egha a me ategha mong saghon ghua, mati gumazim dagiam akuri moghin, egha a tevimning apirigha kamaghin God ko migei,
- J: "Afeziam, nɨ ifueghava na da osɨmtɨzir kam inigh. Egh nan ifongiamɨn gɨn mangan markɨ. Nɨ uan ifongiamɨn gɨn mangɨ."
- S: Ezi ensel mam Godin Nguibamin ikegha izava gavgavim a ganidi. Ezi Iesus nighnighava bar oseme, egha a pamtem Afeziam ko migei. Ezi an doriba otivaghira mati ghuzim nguazim giri. An Afeziam ko mikemegha, dikavighava uamategha uan suren gumaziba bagha zui. Egha a men garima, me bar osemeghava akuavira iti. Ezi a me migei,
- J: "Ia tizim bagha akui? Ia dikavighiva Afeziam ko mikim. Eghti osimtizir ekiam ia damutima, ia ireghan kogham."
- S: Egha Iesus mɨgɨavɨra itima maburan gumazir bɨzim oto. An 12 plan gumazir mam Judas men faragha iza tuavim men aka. A Iesusɨn boroghɨra izeghava an torasava ami. Ezɨ Iesus kamaghɨn an azara,
- J: "Judas kar nɨ Gumazibar Otarimɨn toreghɨva a inighɨva, gumazir kurabar dafarim darɨghasa?"
- S: Ezi suren gumaziba Iesus ko ikia garima arazim otivasava amima, me kamaghin migei,
- 0: "Ekiam, e uan midorozir sababar me misogham, o?"
- S: Ezi men mav midorozir sabam inighava, ofa gamir gumazibar ekiamin ingangarir gumazir mam misoghava, an kuarim bar anetuzi a iri. Ezi Iesus kamaghin migei,
- J: "Arazir kam atakigh!"
- S: Egha an an kuarimin suirazi, a dera. Ezi ofa gamir gumazibar ekiaba, ko Godin Dipenimin garir gumazir ekiaba, ko Judan gumazir dapaniba me iza Iesusin suighasava amim, a kamaghin me migei,
- J: "Ia mɨdorozir sababa ko asianiba inigha iza mati ia okɨmakɨar gumazim o mɨdorozir gumazim buri? Kɨ zurara ia ko Godɨn Dɨpenimɨn aven itima, ia dafarim na garɨzir puvatɨ. Ezɨ datɨrɨghɨn ian dughiam. Datɨrɨghɨn mɨtarmemɨn gavgavim oto."
- S: Ezi Iesusin apaniba an suighava a inigha ofa gamir gumazibar dapanimin dipenimin zui. Ezima Pita men gin ghua mong girara iti. Ezima me dipenimin divazimin aven avim atighava apiaghav itima, Pita uaghan me koma aperaghav iti. Ezi ingangarir guivir mam avir angazangarimin an garima, a me koma aperaghav itima, a mighigha an garava kamaghin a migei,

W: "Gumazir kam a ko ike."

S: Ezima Pita kamaghin migia ghaze,

W: "Puvati! Amizim, ki a gifozir puvati."

S: A mong ikezima gin ua mav izava an apigha kamaghin a migia ghaze,

W: "Ni uaghan men mav."

S: Ezi Pita kamaghin migei,

W: "Ai! Ki bar puvati!"

S: Dughiam mong ghugha givazima, gumazir igharazim izava pamtem ghaze,

W: "Guizbangira kav, a Galilin gumazimra. Kamaghin e guizbangira fo, a uaghan a ko ike."

S: Ezi Pita kamaghin migia ghaze,

W: "Aiee! Ni tizim migei? Ki bar fozir puvati!"

S: Eghava a migiavira itima tuarim ake. Ezi Ekiam raghrighava mighigha Pitan garima, a mikemezir akabagh iniri, "Ni datirighin dughiar pumuning ko mikezimin mikim suam, 'Ni na gifozir puvati,' eghti tuarim maghirama akegham." Egha Pita inirighava azenimin ghua bar puvirama azi.

Ezi gumazir Iesusin suighiziba dibovir akabar a migiava a misosi. Egha me inir avizimin an damazimning ikegha kamaghin a migei,

0: "Godin akam inigha izir gumazim, ni e mikim! Tina ni misoke?"

S: Egha me akar kurar avirir maba saram a mikeme.

Ezi aminim tirazima, Judan kotin aven itir gumazir aruaba (ofa gamir gumazir ekiaba, ko Judan arazibagh fozir gumaziba) me bar iza uari akuvaghav itima, me Iesus inighava men damazimin zui. Ezi me kamaghin migei,

0: "Ni e mikim, kar ni Krais, God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, o ti puvati?"

S: Ezi, a kamaghin me migia ghaze,

J: "Ki ia mikemeghtima, ia nighnizir gavgavim nan ikian kogham. Eghti ki ian azaraghtima, ia na mikemeghan kogham. Eghti datirighin ko gin izamin dughiaba, Gumazibar Otarim gavgaviba bar itir Godin agharir guvimin daperaghiv ikiam."

S: Ezi me bar an azara,

O: "Kar nɨ Godɨn Otarim?"

S: Ezima a me migia ghaze,

J: "Ia guizbangira migei, ki an Otarimra."

S: Egha me kamaghin migia ghaze,

0: "E tizim bagh uamategh gumaziba inighti me gumazir kamin arazibar gun e

- mikimam? A uabi bizir kam mikemezima e an akatorim baregha gifa."
- S: Egha gumazir bɨzim bar dɨkavigha Iesus inigha Pailat bagha zui. Egha me dɨkavigha a gifara, kamaghɨn a mɨgɨa ghaze,
- O: "E gumazir kamin garima an en gavmanin ikura. Egha an e dagiaba Sisar daningan bar en anogoregha, kamaghin migia ghaze, a uabi atrivim ko God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, Krais."
- S: Ezi Pailat Iesusin azara,
- W: "Ni Judabar atrivim, o?"
- S: Ezi Iesus ghaze,
- J: "Are, migirigiar ni migeim, a guizbangira."
- S: Ezi Pailat kamaghin ofa gamir gumazir ekiaba koma gumazamizibav gia ghaze,
- W: "Ki gumazir kamin arazir kuratamin apizir puvati."
- S: Ezi me bar gavgavigha kamaghin migia ghaze,
- O: "A Galilin Provinsin ikegha nguibabagh aruava men sure gamua men navibagh inivava da fe. Egha datirighin a Judian Provinsin izegha kagh otogha kamaghin amuavira iti."
- S: Ezi Pailat migirigiar kam baregha, kamaghin men azara,
- W: "Kar Galilin gumazim?"
- S: Iesus Herot garir Provinsin ikezima, Pailat kamaghin foghava, anemadazi a Herot bagha ghu. Dughiar kamin Herot uaghan Jerusalemin iti. Herot fomira Iesusin ganasa ifuegha, an ganizir puvatigha, dughiar kamin an an ganigha, bar akonge. Egha Iesusin akaba baregha an mirakelin tamin ganasa.
  - Egha Herot azangsizir aviraviribar Iesus gamima, a bar an azangsizitam ika razir puvati. Ezi ofa gamir gumazir ekiaba, ko Judan arazibagh fozir gumaziba, me roghira tuivighava, an atarava, akaba pamtem a gasi. Egha Herot uan midorozir gumaziba ko an atarava dibovir akar kurabar a migei. Egha me atrivimin inir aghuir mam inigha a gikegha, uam anemadazi, a Pailat bagha zui. Fomira Herot Pailatin aningaghe, egha dughiar kam aning ua uaning ini.
- S: Ezi Pailat, ofa gamir gumazir ekiaba, ko gumazir dapanir ekiaba, ko gumazamiziba, men deima me bar uari akuvagha iti. Ezima a kamaghin migei,
- W: "Ia gumazir kam inighava na bagha ize. Egha ia kamaghin migei, 'A gumazamizibav geima me gavmanin ikura.' Ezi ki ian damazimin arazir kabanagh bagha an azangsiki. Ia oragh! Ki gumazir kamin arazitam batozir puvati. Ia purama a gifari. Ezi Herot uaghan nighnizir kam ikiava, gumazir kam e bagha uam anemada. Ia oraki! An arazir kuratam damighiva, an ovengam. Gumazir kam arazir kuratam gamizir pu, an ovengan kogham. Kamaghin, ki purama a fozoregh, an ateghtima a mangam."
- S: Ezi amiziba ko gumaziba bar moghira tuai,
- 0: "Gumazir mamin misokegh! Egh Barabas ateghti an e bagh izi!"

- S: (Barabas a fomira Romin gavmanin ikuragha Jerusalemin nguibamin aven midorozim fore. Ezi gumazir maba ariaghire. Ezi me a isa kalabus gati.) Ezi Pailat Iesus ateghti a mangasa ua me migei. Ezi me kamaghin tuai,
- 0: "A misokegh! A misokegh! A isi ter ighuvim gafugh!"
- S: Ezi dughiar mikezim a kamaghin migei,
- W: "Manmagh su? An arazir kurar manam gami? Kɨ an arazir kuratamɨn apizir puvatɨ. An arazir kuratam damighɨva an ovengam. Gumazir kam arazir kuratam gamizir puvatɨ. Kɨ purama a fozoreghɨva aneteghtɨ, a mangam."
- S: Ezima me bar moghira gavgavigha dei, "Iesus isiva ter ighuvim gafugh!" Ezimen dimdiaba bar Pailatin akam gafira. Ezima Pailat men akamin gin ghugha, Iesus migia ghaze, an ovengam. Gumazamiziba me Pailatin deima a Barabas ataki. Gumazir kam a gavman ikuragha midorozim forezima, gumazir maba ariaghire. Ezi me a isa kalabus gati. Ezima Pailat gumazamizibar nighnizimin gin ghuava, Iesus isava midorozir gumazibar dafarim gati.

Ezi midorozir gumaziba Iesus inigha zuima, gumazir mam an ziam Saimon, a Sairinin gumazir mam. A Jerusalemin mangasa iza me gitavirazima, me an suira. Egha me ter ighuvim an dipizim gatigha a migeima a Iesusin gin zui.

Ezima gumazir avirim an gin ghua, amiziba a bagha aziava azir akar ighiar amirizibagh ami. Ezima Iesus raghrigha kamaghin me migia ghaze,

- J: "Ia Jerusalemin amiziba, ia na bagh arangan marki. Ia uari ko uan boriba bagh arang! Gin dughiatam otoghtima, me kamaghin mikim suam, 'Amizir furabaghatiba ko amizir tighar boriba batamiba ko, amizir oteba boribagh aningizir puvatiziba, me bar akuegham.' 'Egh me dughiar kamin kamaghin mighsiabav kimam, "Ia e gisin irighiva, e mongegh!" 'Me datirighin arazir kamin temer angamtizim damighiva arazir mana tamin temer midiarim damuam?"
- S: Ezi midorozir gumaziba gumazir kurar pumuning Iesus ko aningin misueghtima me aremeghasa aning inigha izi. Egha me ghua danganir mamin oto, an ziam Dapanir Agharim. Egha me danganir kam Iesus isava tememin anegura. Me uaghan gumazir kuramning agurazima, mam an guvimin itima, mam an kiriamin iti. Ezi Iesus kamaghin migei,
- J: "Afeziam, me amir biziba me dagh fozir puvati. Ni men arazir kuraba gin amadagh."
- S: Ezi midorozir gumaziba Iesusin korotiaba iniasa satu gikararai. Ezi gumazamiziba an gara tuivighav itima, gumazir dapanir ekiaba uaghan an gara minbaba sighsirava kamaghin a migei,
- **0:** "A gumazir mabar akurvakis. Egh a guizbangɨra God Uam E Iniasa Mɨsevezir Gumazim, gumazir God inabazim, a uabɨ uabɨn akuragh."
- S: Ezi midorozir gumaziba izava uaghan a dipovava, egha wainin dipar misozim a ganigha kamaghin a migei,

- 0: "Nɨ guizbangɨra Judabar atrivir gumazim, nɨ uabɨ uabɨn akuragh!"
- S: Egha midorozir gumaziba osizirir mam Iesusin dapanim gisin anegura. An osiziriba kamaghin migei, "Gumazir kam Judabar Atrivir Gumazim." Ezi gumazir kurar mam ter ighuvimin guraghav ikia, atara kamaghin Iesus migei,
- W: "Nɨ guizbangɨra God Uam E Iniasa Mɨsevezir Gumazim, nɨ uabɨn akurvaghɨva ga sarama akuragh!"
- S: Ezi gumazir kurar igharazim atarava kamaghin migei,
- W: "Nɨ ovengasava amuava, Godɨn atiati, o puvatɨ? Me deragha ga gami, ga uan arazir kurabagh ipuri. Ezɨma gumazir kam arazir kuratam gamizir puvatɨ."
- S: Egha gumazir kam kamaghin Iesus migei,
- W: "Iesus, nɨ gɨn atrivimɨn ikiamin dughiam nɨ na ginɨrɨgh."
- S: Ezima Iesus a migei,
- J: "Ki guizbangira ni migei, ni datirighin na ko Godin Nguibar Aghuarimin ikiam."
- S: Ezi aruem dughiar kamin garir puvati. Kamaghin amizi, mitatem 12 kloghin nguazim bar anevaragha ghua 3 kloghin tu. Ezima Godin Dipenimin itir inir ekiam tongira biki. Ezi Iesus pamtem kamaghin dei,
- J: "Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi."
- S: A kamaghin mikemeghava uan duam sue.
- (0l i nildaun na pre liklik.)
- S: Ezi midorozir gumazibar gumazir ekiam kamaghin ganighava Godin ziam fe. Egha kamaghin migei,
- W: "Guizbangira, kar gumazir aghuim, a bizitam pazava a gamizir puvati."
- S: Ezi gumazamizir iza itiba bizir kabanaghin gari da otivima, me azia, uan afarizibav sogha, egha uan dipenibar zui. Ezima Iesus gifozir gumaziba, ko amizir an gin Galilin izeziba, me mong saghon tuivigha ikia, bizir kabar gari da otifi.

Ezi gumazir mam, an ziam Josep, a Judian Provinsin nguibam Arimatean ikegha ize. A gumazir aghuim, a Godin damazimin derazir mam, a Kaunsel memban mam. Egha a men nighniziba ko arazibar gin mangan aghua. A God Bizibagh Ativamin Dughiam a baghavira muza iti. Egha Josep Iesusin kuam iniasa ghua Pailatin azarazima, Pailat an amamangati. Ezi a Iesusin kuam tememin anedegha, inir ghurghurimin a righa, a inigha ghuava dagiar torir me fomira gumazir kuatam atizir puvatizim gati. Kar dughiar bizibar kirim, ezi Sabatin dughiam roghira ize.

Ezi amizir Iesusin gin Galilin izeziba, me Josepin gin ghua dagiar torimin gari. Egha me uaghan garima, Josep manmaghin Iesusin kuam ati. Egha me ganigha givaghava, uamategha uan dipenibar ghuava bizir mughuriaba itiba ko boreba isa da arisi. Egha Godin osizirim mikemezi moghin, me Sabatin dughiamin avughsi.

# GUTNIUS (sotpela Rit) Lu 23:1-49

(S = Stori; J = Jisas; W = wanwan man o meri; O= Olgeta)

# Kar, Krais Iesus mizazim inigha aremezir eghaghanim, Luk an osiri.

- S: Egha gumazir bizim bar dikavigha Iesus inigha Pailat bagha zui. Egha me dikavigha a gifara, kamaghin a migia ghaze,
- O: "E gumazir kamin garima an en gavmanin ikura. Egha an e dagiaba Sisar daningan bar en anogoregha, kamaghin migia ghaze, a uabi atrivim ko God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, Krais."
- S: Ezi Pailat Iesusin azara,
- W: "Ni Judabar atrivim, o?"
- S: Ezi Iesus ghaze,
- J: "Are, migirigiar ni migeim, a guizbangira."
- S: Ezi Pailat kamaghin ofa gamir gumazir ekiaba koma gumazamizibav gia ghaze,
- W: "Ki gumazir kamin arazir kuratamin apizir puvati."
- S: Ezi me bar gavgavigha kamaghin migia ghaze,
- **0**: "A Galilin Provinsin ikegha nguibabagh aruava men sure gamua men navibagh inivava da fe. Egha datirighin a Judian Provinsin izegha kagh otogha kamaghin amuavira iti."
- S: Ezi Pailat migirigiar kam baregha, kamaghin men azara,
- W: "Kar Galilin gumazim?"
- S: Iesus Herot garir Provinsin ikezima, Pailat kamaghin foghava, anemadazi a Herot bagha ghu. Dughiar kamin Herot uaghan Jerusalemin iti. Herot fomira Iesusin ganasa ifuegha, an ganizir puvatigha, dughiar kamin an an ganigha, bar akonge. Egha Iesusin akaba baregha an mirakelin tamin ganasa.
  - Egha Herot azangsizir aviraviribar Iesus gamima, a bar an azangsizitam ika razir puvati. Ezi ofa gamir gumazir ekiaba, ko Judan arazibagh fozir gumaziba, me roghira tuivighava, an atarava, akaba pamtem a gasi. Egha Herot uan midorozir gumaziba ko an atarava dibovir akar kurabar a migei. Egha me atrivimin inir aghuir mam inigha a gikegha, uam anemadazi, a Pailat bagha zui. Fomira Herot Pailatin aningaghe, egha dughiar kam aning ua uaning ini.
- S: Ezi Pailat, ofa gamir gumazir ekiaba, ko gumazir dapanir ekiaba, ko gumazamiziba, men deima me bar uari akuvagha iti. Ezima a kamaghin migei,
- W: "Ia gumazir kam inighava na bagha ize. Egha ia kamaghin migei, 'A gumazamizibav geima me gavmanin ikura.' Ezi ki ian damazimin arazir kabanagh bagha an azangsiki. Ia oragh! Ki gumazir kamin arazitam batozir puvati. Ia purama a gifari. Ezi Herot uaghan nighnizir kam ikiava, gumazir kam e bagha uam anemada. Ia oraki! An arazir kuratam damighiva, an ovengam.

- Gumazir kam arazir kuratam gamizir pu, an ovengan kogham. Kamaghin, ki purama a fozoregh, an ateghtima a mangam."
- S: Ezi amiziba ko gumaziba bar moghira tuai,
- 0: "Gumazir mamin misokegh! Egh Barabas ateghti an e bagh izi!"
- S: (Barabas a fomira Romin gavmanin ikuragha Jerusalemin nguibamin aven midorozim fore. Ezi gumazir maba ariaghire. Ezi me a isa kalabus gati.) Ezi Pailat Iesus ateghti a mangasa ua me migei. Ezi me kamaghin tuai,
- O: "A misokegh! A misokegh! A isi ter ighuvim gafugh!"
- S: Ezi dughiar mikezim a kamaghin migei,
- W: "Manmagh su? An arazir kurar manam gami? Kɨ an arazir kuratamɨn apizir puvatɨ. An arazir kuratam damighɨva an ovengam. Gumazir kam arazir kuratam gamizir puvatɨ. Kɨ purama a fozoreghɨva aneteghtɨ, a mangam."
- S: Ezima me bar moghira gavgavigha dei, "Iesus isiva ter ighuvim gafugh!" Ezimen dimdiaba bar Pailatin akam gafira. Ezima Pailat men akamin gin ghugha, Iesus migia ghaze, an ovengam. Gumazamiziba me Pailatin deima a Barabas ataki. Gumazir kam a gavman ikuragha midorozim forezima, gumazir maba ariaghire. Ezi me a isa kalabus gati. Ezima Pailat gumazamizibar nighnizimin gin ghuava, Iesus isava midorozir gumazibar dafarim gati.

Ezi midorozir gumaziba Iesus inigha zuima, gumazir mam an ziam Saimon, a Sairinin gumazir mam. A Jerusalemin mangasa iza me gitavirazima, me an suira. Egha me ter ighuvim an dipizim gatigha a migeima a Iesusin gin zui.

Ezima gumazir avirim an gin ghua, amiziba a bagha aziava azir akar ighiar amirizibagh ami. Ezima Iesus raghrigha kamaghin me migia ghaze,

- J: "Ia Jerusalemin amiziba, ia na bagh arangan marki. Ia uari ko uan boriba bagh arang! Gin dughiatam otoghtima, me kamaghin mikim suam, 'Amizir furabaghatiba ko amizir tighar boriba batamiba ko, amizir oteba boribagh aningizir puvatiziba, me bar akuegham.' 'Egh me dughiar kamin kamaghin mighsiabav kimam, "Ia e gisin irighiva, e mongegh!" 'Me datirighin arazir kamin temer angamtizim damighiva arazir mana tamin temer midiarim damuam?"
- S: Ezi midorozir gumaziba gumazir kurar pumuning Iesus ko aningin misueghtima me aremeghasa aning inigha izi. Egha me ghua danganir mamin oto, an ziam Dapanir Agharim. Egha me danganir kam Iesus isava tememin anegura. Me uaghan gumazir kuramning agurazima, mam an guvimin itima, mam an kiriamin iti. Ezi Iesus kamaghin migei,
- J: "Afeziam, me amir biziba me dagh fozir puvati. Ni men arazir kuraba gin amadagh."
- S: Ezi midorozir gumaziba Iesusin korotiaba iniasa satu gikararai. Ezi gumazamiziba an gara tuivighav itima, gumazir dapanir ekiaba uaghan an gara minbaba sighsirava kamaghin a migei,

- **0:** "A gumazir mabar akurvakis. Egh a guizbangira God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, gumazir God inabazim, a uabi uabin akuragh."
- S: Ezi midorozir gumaziba izava uaghan a dipovava, egha wainin dipar misozim a ganigha kamaghin a migei,
- 0: "Nɨ guizbangɨra Judabar atrivir gumazim, nɨ uabɨ uabɨn akuragh!"
- S: Egha mɨdorozir gumaziba osizirir mam Iesusɨn dapanim gisɨn anegura. An osiziriba kamaghɨn mɨgei, "Gumazir kam Judabar Atrivir Gumazim." Ezɨ gumazir kurar mam ter ighuvimɨn guraghav ikia, atara kamaghɨn Iesus mɨgei,
- W: "Nɨ guizbangɨra God Uam E Iniasa Mɨsevezir Gumazim, nɨ uabɨn akurvaghɨva ga sarama akuragh!"
- S: Ezi gumazir kurar igharazim atarava kamaghin migei,
- W: "Nɨ ovengasava amuava, Godɨn atiati, o puvatɨ? Me deragha ga gami, ga uan arazir kurabagh ipuri. Ezɨma gumazir kam arazir kuratam gamizir puvatɨ."
- S: Egha gumazir kam kamaghin Iesus migei,
- W: "Iesus, nɨ gɨn atrivimɨn ikiamin dughiam nɨ na ginɨrɨgh."
- S: Ezima Iesus a migei,
- J: "Ki guizbangira ni migei, ni datirighin na ko Godin Nguibar Aghuarimin ikiam."
- S: Ezi aruem dughiar kamin garir puvati. Kamaghin amizi, mitatem 12 kloghin nguazim bar anevaragha ghua 3 kloghin tu. Ezima Godin Dipenimin itir inir ekiam tongira biki. Ezi Iesus pamtem kamaghin dei,
- J: "Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi."
- S: A kamaghin mikemeghava uan duam sue.
- (0l i nildaun na pre liklik.)
- S: Ezi midorozir gumazibar gumazir ekiam kamaghin ganighava Godin ziam fe. Egha kamaghin migei,
- W: "Guizbangira, kar gumazir aghuim, a bizitam pazava a gamizir puvati."
- S: Ezi gumazamizir iza itiba bizir kabanaghin gari da otivima, me azia, uan afarizibav sogha, egha uan dipenibar zui. Ezima Iesus gifozir gumaziba, ko amizir an gin Galilin izeziba, me mong saghon tuivigha ikia, bizir kabar gari da otifi.